

Tukioppilaan peruskoulutus

Yläkoulun tukioppilaat
12 x 45 min

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

TUKI-
OPPILAAT

LAPSET ENSIN

Ensimmäisenä päivänä

1. Aloitus

- Tutustumista ja ryhmäytymistä

2. Tukioppilastoiminnan perusteet

- Mitä on tukioppilastoiminta?
- Tukioppilastoiminnan arvot

3. Tukioppilaana toimiminen

- Tukioppilaan tehtävät
- Minä tukioppilaana
- Myönteisen ilmapiirin rakentaminen

4. Leikkien ohjaaminen

Toisena päivänä

1. Aloitus

- Lämmittelyä
- Monenlaiset tukioppilaat

2. Tukioppilaana toimiminen

- kiusaamisen ja yksinäisyyden ehkäisy

3. Toiminnan suunnittelu

4. Lopetus ja koonti

- Tukioppilaan vahvuudet

TUKI- MLL PPIILAS

Päivä 1

Turvallinen fiilis

Mitä mielestäsi tarvitaan, jotta jokainen voisi olla tukioppilaskoulutuksessa oma itsensä ja osallistua täysillä?

- Kirjoita ajatuksesi ylös.

Minä myös!

1. Kuulet väittämiä.
2. Mikäli väite pitää kohtallasi paikkansa, astu askel eteenpäin.
3. Palaa tämän jälkeen takaisin omalle paikallesi.

Kolme asiaa minusta

1. Mieti 3 asiaa, jota voisit kertoa itsestäsi. Käytä mielikuvitustasi!
2. Kirjoita asiat paperille yhdellä tai kahdella sanalla. Esim. kokkaaminen, Lontoo, käsilläseisonta
3. Lähdke kulkemaan ympäriinsä.
4. Kun kuulet äänimerkin, etsi pari ja näytä hänelle paperiasi. Pari kertoo, mistä haluaa kuulla enemmän. Kerro parin valitsemasta asiasta. Vaihtakaa rooleja.

MLL visa

1. Minkä järjestön toimintaa tukioppilastoiminta on?

- A) Suomen Punainen Risti (SPR)
- B) Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL)
- C) Pelastakaa Lapset ry

2. Mistä maasta MLL toi tukioppilastoiminnan Suomeen?

- A) Ruotsista
- B) Yhdysvalloista
- C) Englannista

3. Kuinka kauan Suomen kouluissa on ollut tukioppilastoimintaa?

- A) alle 10 vuotta
- B) 30 vuotta
- C) yli 50 vuotta

4. Kuinka paljon tukioppilaita toimii vuosittain Suomen yläkouluissa?

- A) 3000
- B) 11 000
- C) 20 000

5. Tukioppilaiden tärkeä tehtävä on...

- A) toimia koulussa vain ja ainoastaan tapahtumatoimistona
- B) tehdä pieniä hyviä tekoja arjessa
- C) pitää muut oppilaat tukioppilastoiminnan ulkopuolella

6. Suomessa julistetaan joka vuosi valtakunnallinen koulurauha. Milloin koulurauha julistettiin ensimmäisen kerran?

- A) Vuonna 1970
- B) Vuonna 1990
- C) Vuonna 2020

7. MLL ylläpitää Lasten ja nuorten auttavaa puhelinta. Mikä on palvelun puhelinnumero?

- A) 116 111
- B) 112 111
- C) 09 326587

8. Miten voi ottaa yhteyttä lasten ja nuorten auttaviin palveluihin?

- A) soittamalla
- B) soittamalla ja kirjoittamalla kirjeen
- C) tekemällä kaikkea edellä mainittua

9. MLL:n Nuortennetti-sivustolla on...

- A) Paljon tietoa nuoruudesta mm. kehityksestä, mielen hyvinvoinnista ja sosiaalisista suhteista
- B) Moderoitu keskustelupalsta, jossa voi jutella toisten nuorten kanssa mistä vain, myös tukioppilastoiminnasta
- C) Läsnäoloa ja apua aikuisilta. Lasten ja nuorten puhelin, chat ja kirjepalvelu

10. Miten vapaaehtoistyötä nuoret voivat tehdä MLL:ssä?

- A) Toimia Nuortennetin toimittajana
- B) Toimia tukioppilaana
- C) Järjestää MLL:n paikallisyhdistyksessä lasten kerhotoimintaa

MLL visa

1. Minkä järjestön toimintaa tukioppilastoiminta on?

A) Suomen Punainen Risti (SPR)

B) Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL)

C) Pelastakaa Lapset ry

2. Mistä maasta MLL toi tukioppilastoiminnan Suomeen?

A) Ruotsista

B) Yhdysvalloista

C) Englannista

3. Kuinka kauan Suomen kouluissa on ollut tukioppilastoimintaa?

A) alle 10 vuotta

B) 30 vuotta

C) yli 50 vuotta

4. Kuinka paljon tukioppilaita toimii vuosittain Suomen yläkouluissa?

A) 3000

B) 11 000

C) 20 000

5. Tukioppilaiden tärkeä tehtävä on...

A) toimia koulussa vain ja ainoastaan tapahtumatoimistona

B) tehdä pieniä hyviä tekoja arjessa

C) pitää muut oppilaat tukioppilastoiminnan ulkopuolella

6. Suomessa julistetaan joka vuosi valtakunnallinen koulurauha. Milloin koulurauha julistettiin ensimmäisen kerran?

A) Vuonna 1970

B) Vuonna 1990

C) Vuonna 2020

7. MLL ylläpitää Lasten ja nuorten auttavaa puhelinta. Mikä on palvelun puhelinnumero?

A) 116 111

B) 112 111

C) 09 326587

8. Miten voi ottaa yhteyttä lasten ja nuorten auttaviin palveluihin?

A) soittamalla

B) soittamalla ja kirjoittamalla kirjeen

C) tekemällä kaikkea edellä mainittua

9. MLL:n Nuortennetti-sivustolla on...

A) Paljon tietoa nuoruudesta mm. kehityksestä, mielen hyvinvoinnista ja sosiaalisista suhteista

B) Moderoitu keskustelupalsta, jossa voi jutella toisten nuorten kanssa mistä vain, myös tukioppilastoiminnasta

C) Läsnäoloa ja apua aikuisilta. Lasten ja nuorten puhelin, chat ja kirjepalvelu

10. Miten vapaaehtoistyötä nuoret voivat tehdä MLL:ssä?

A) Toimia Nuortennetin toimittajana

B) Toimia tukioppilaana

C) Järjestää MLL:n paikallisyhdistyksessä lasten kerhotoimintaa

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Tukioppilastoiminta ja MLL

- MLL aloitti tukioppilastoiminnan Suomessa 1972.
- Malli on peräisin USAsta, Philadelphian osavaltiosta.
- Vertaistuen idea: nuoret auttavat ja tukevat toisiaan jakamalla kokemuksiaan yhdessä.
- Alkuaikoina toiminta painottui päihdevalistukseen.

Tukioppilastoiminnan puu

Ryhmätyö

Piirtäkää isolle paperille puu ja kirjoittakaa

- 1) **JUURIIN:** Mitä tavoitteita tukioppilastoiminnalla on?
- 2) **RUNKOON:** minkälaista tukea tukioppilas voi tarvita ja keneltä sitä voi saada?
- 3) **LEHTIIN:** minkälaisia ominaisuuksia ja taitoja tukioppilas tarvitsee?
- 4) **KUKAT:** mitä tukioppilaat tekevät?
- 5) **OMENAT:** mitä hyötyä tukioppilastoiminnalla on

Tukioppilastoiminnan arvot

VAPAAEHTOISUUS

**LAPSUUDEN JA
NUORUUDEN
ARVOSTUS**

ILO

LUOTTAMUKSELLISUUS

**OSALLISUUS JA
OPPILAIKEN ÄÄNEN
KUULUMINEN**

YHDENVERTAISUUS

**TUKI-
MLL OPPILAS**

Tärkeimmät tehtävät

1. Jaa paperi 6 yhtä suureen osaan.
Kirjoita jokaiseen ruutuun yksi tukioppilaan tehtävä.
2. Revi osiot erilleen niin, että tulee 6 erillistä lappua.
3. Poista 2 vähiten tärkeintä.
4. Poista 2 vähiten tärkeintä.

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Vastaantulijat

Kunnioittava kohtaaminen

1. Asetutaan piiriin niin, että piiriin jää yksi tyhjä paikka.
2. Kuulet väittämiä, jos väite pitää paikkaansa, vaihda paikkaa jonkun toisen kanssa, joka vastaa myös väitteeseen myöntävästi.
3. Jos olet, jonka kohdalla väite pitää paikkansa, mene tyhjälle paikalle.

Tyynyralli

1. Seisotaan piirissä. Joka toinen kuuluu joukkueeseen A ja joka toinen joukkueeseen B.
2. Tehtävänäsi on ojentaa tyyny mahdollisimman nopeasti seuraavalle oman joukkueesi pelaajalle.
3. Joukkueenne yrittää saada vastustajajoukkueen tyynyn kiinni.

Harjoitus tekee mestarin

1. Valitkaa yksi leikki, jonka ohjaatte muulle ryhmälle
2. Sopikaa, ketkä ohjaavat leikin muille ja miten ohjeet annetaan.

Ohjeet leikin vetäjälle

1. Kokeile leikkiä ennen kuin ohjaat sen muille.
2. Selitä leikin säännöt.
3. Innostu itse leikistä.
4. Huolehdi, että kaikki sujuu ohjeiden mukaan
5. Ole oikeudenmukainen ja johdonmukainen.
6. Lopeta oikeaan aikaan. Pohdi etukäteen, mistä huomaa, että leikki on aika lopettaa.
7. Huomioi kaikki leikkijät, myös leikistä pudonneet.
8. Kiitä osallistumisesta.

Kehuja jaossa

1. Kirjoita nimesi ylälaitaan.
2. Kortit laitetaan kiertämään.
3. Kirjoita jokaiseen korttiin jotain myönteistä palautetta siitä henkilöstä, jonka nimi kortissa on.

**TUKI-
MLL PPIILAS**

Päivä 1

Pikatreffit

1. Juttele vastapäätä seisovan parisi kanssa annetusta aiheesta.
2. Äänimerkistä pari vaihtuu ja saat uuden parin kanssa uuden keskusteluaiheen.
3. Pitäkää huoli, että kumpikin ehtii kertoa.

Ominaisuuksien kukka

1. Piirtäkää paperille kukka, jossa on pyöreä keskusta ja yhtä monta terälehteä, kuin ryhmässänne on jäseniä.
2. Kirjoittakaa ryhmäläisten nimet terälehtiin.
3. Keksikää keskiympyrään 3 asiaa, jotka yhdistävät teitä kaikkia.
4. Kirjoittakaa terälehtiin 1 asia, joka on tälle henkilölle erityislaatuista.

Yksinäisyysrinki

Haastavia tilanteita koulussa

1. Saatte tilannekuvauksen.
2. Keskustelkaa:
 - Ketkä tilanteessa olevat henkilöt voisivat olla?
 - Minkälaisia ajatuksia, tunteita, toiveita ja pelkoja heillä voisi tilanteessa olla?
3. Keksikää tilanteelle positiivinen ratkaisu.

Tilannekuvaukset

1

Oppilasta haukutaan juuri ennen kuin opettaja tulee luokkaan.

2

Kouluun on tullut uusi oppilas, joka ei tunne vielä ketään.

3

Huomaat jonkun seisovan jatkuvasti välitunnilla yksin.

4

Huomaat jonkun istuvan ruokalassa jatkuvasti yksin.

5

Luokassa tehdään paritehtäviä ja yksi oppilaista jää yksin ilman paria.

6

Välitunnilla kaksi oppilasta pilailee kolmannen kustannuksella. Et tiedä, onko kyse hyväntahtoisesta vitsailusta vai kiusaamisesta.

1-2-3

1. Seisotaan piirissä.
2. Tehtävänä on laskea yhdessä järjestyksessä numeroita yhdestä kymmeneen.
3. Kuka tahansa voi sanoa seuraavan numeron, mutta jos useampi oppilas sanoo saman numeron samaan aikaan, laskeminen alkaa alusta.

Ideoidaan!

1. Kiertäkää kirjoittamassa papereille mahdollisimman monta ideaa.
2. Tutustukaa muiden kirjoittamiin ideoihin ja valitkaa mielestänne kolme parasta.
3. Pienryhmissä: tarkentakaa ja jatkojalostakaa ideoita.

Ideoiden arviointi ja koonti

1. Pienryhmissä valitkaa yksi toimintaidea tarkempaan tarkasteluun.
2. Arvioikaa, toteutuuko siinä hyvän toiminnan kriteerit.

Hyvän toiminnan kriteerit

A

Sopii kaikille:

Idea on kaikille sopiva eikä vaadi erityistaitoja, siihen on helppo ja mukava osallistua.

B

Myönteinen ilmapiiri:

Idea vahvistaa koulun myönteistä ja yhdenvertaista ilmapiiriä sekä sitä, että jokainen oppilas tuntee olevansa osa kouluyhteisöä.

C

Kukaan ei jää yksin:

Toiminta ei korosta kenenkään yksinäisyyttä eikä kukaan joudu tilanteeseen, jossa tulisi valituksi ryhmään viimeisenä.

D

Ongelmien ennaltaehkäisy:

Toiminnalla torjutaan kiusaamista, yksinäisyyttä ja loukkaavaa kohtelua.

E

Oppilaiden toiveet huomioidaan:

Koulun oppilaita on kuunneltu idean suunnittelussa ja toteutuksessa.

Tukioppilaiden vahvuudet

1. Keksi parin kanssa mahdollisimman monta taitoa tai ominaisuutta, jota tukioppilas tarvitsee.
2. Kirjoittakaa ylös.
3. Valitse itsellesi yksi taito tai ominaisuus, jonka koet vahvuutenasi. Mieti: Miten voit tukioppilaana hyödyntää tätä ominaisuuttasi?

Käsipalaute

1. Piirrä paperille kätesi ääri viivat.
2. Kirjoita
 1. PEUKALO: Mikä oli parasta?
 2. ETUSORMI: Mitä uutta opit?
 3. KESKISORMI: Mikä ei ollut niin kivaa?
 4. NIMETÖN: Terveiset muille tuleville tukioppilaille
 5. PIKKUSORMI: kouluarvosana päivästä

Kiitos!

www.nuortennetti/tukioppilaat

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

**TUKI-
MLL OPPILAS**

**TUKI-
MLL OPPILAS**

LAPSET ENSIN

